

P. Pankos
Grzegorz

Gorzów Wlkp., dnia 17 października 2012 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM**

WOOŚ-II.4242.57.2012.NC

POSTANOWIENIE

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, działając na podstawie art. 106 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 ze zm.) oraz art. 77 ust. 3, 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), w związku z postępowaniem w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzonym dla przedsięwzięcia pn.:

„Zagospodarowanie złoża „Kamień Mały” i wydobywanie z niego ropy naftowej i towarzyszącego gazu ziemnego”

którego inwestorem jest PGNiG SA Oddział Zielona Góra z siedzibą przy ul. Św. Kingi 6, 65-215 Zielona Góra,

- I. na wniosek Wójta Gminy Słońsk z dnia 4 lipca 2012 r. (wpłynął do tutejszego organu 6 lipca 2012 r.), znak: Oś.6220.2.3.2012,
- II. po zapoznaniu się z przedłożonym przy ww. wniosku „Raportem o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na zagospodarowaniu złoża „Kamień Mały” i wydobywaniu z niego ropy naftowej i towarzyszącego gazu ziemnego”, sporządzonym w maju 2012 r. w Krakowie w Instytucie Nafty i Gazu przez Zespół Autorski w składzie: mgr inż. Joanna Zaleska-Bartosz, mgr inż. Grzegorz Kołodziejak, mgr inż. Joanna Niemczewska,
- III. po zapoznaniu się z „Inwentaryzacją przyrodniczą w zakresie flory, siedlisk i fauny dla inwestycji polegającej na zagospodarowaniu złoża „Kamień Mały” wraz z oceną oddziaływania na obszary Natura 2000” sporządzoną we wrześniu 2012 r. w Szczecinie w Biurze Konserwacji Przyrody s.c. przez Małgorzatę Zimnicką-Pluskotę, Sylwię Jurzyk-Nordlow, Julię Piotrowską, Damiana Spieczynskiego i Piotra Walocha,

postanawia uzgodnić

- I. realizację zamierzenia inwestycyjnego zgodnie z wariantem przedstawionym na załączniku mapowym nr 1, uzupełnienia do raportu, pt. „Inwentaryzacja przyrodnicza w zakresie flory, siedlisk i fauny dla inwestycji polegającej na zagospodarowaniu złoża „Kamień Mały” wraz z oceną oddziaływania na obszary Natura 2000”, który omija kompleks chronionych priorytetowych siedlisk przyrodniczych obszaru Natura 2000 *Ujście Warty PLC080001*: 2330 – Wydmy śródlądowe z murawami napiskowymi, *6120 – Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*), *6210 – Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*),

jak i strefę ochronną kani rudej *Milvus milvus*, ocenionym jako wariant najkorzystniejszy dla środowiska

i określić następujące warunki:

II. Na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania:

1. Odpady powstające podczas realizacji i eksploatacji inwestycji segregować i gromadzić w pojemnikach, zbiornikach lub miejscach do tego przeznaczonych oraz zapewnić ich sukcesywny odbiór przez uprawnione podmioty. Odpady niebezpieczne segregować i oddzielać od pozostałych odpadów celem wywozu do specjalistycznych przedsiębiorstw zajmujących się ich unieszkodliwianiem.
2. Zastosować niezbędne środki techniczne i organizacyjne w celu utrzymania dróg dojazdowych w czystości oraz ograniczające emisję pyłu w trakcie transportu materiałów budowlanych i prowadzenia prac budowlanych.
3. Sprzęt wykorzystywany podczas prac budowlanych musi być w pełni sprawny oraz spełniać wymogi dopuszczającego go do użytku; rodzaj i stan techniczny sprzętu zastosowanego podczas budowy musi zapewnić ochronę gruntu, wód powierzchniowych i gruntowych przed zanieczyszczeniami, ochronę przed emisją pyłów i gazów do powietrza oraz ochronę przed emisją hałasu do środowiska.
4. Usuniętą darninę i ziemię urodzajną użyć do rekultywacji terenu.
5. Na etapie przygotowania i eksploatacji przedsięwzięcia ścieki bytowe odprowadzać do zbiornika bezodpływowego i wywozić do najbliższej oczyszczalni ścieków.
6. Wody opadowe, zebrane z potencjalnie zanieczyszczonych powierzchni szczelnych, po podczyszczeniu wprowadzać do gruntu.
7. Wycinkę drzew, krzewów i ziołorośli:
  - a) ograniczyć do niezbędnego minimum czasowego i powierzchniowego;
  - b) przeprowadzić poza sezonem rozrodczym ornitofauny i herpetofauny, tj. w terminie od 16 października do końca lutego;
  - c) dopuszcza się wycinkę w terminie od 15 sierpnia do 15 października, bezpośrednio po przeprowadzonej kontroli ornitologicznej, pod kątem ich zasiedlenia (gniazda, dziuple) przez ornitofaunę;
  - d) z uwagi na możliwość wystąpienia pni zasiedlonych przez chronione gatunki saproksylofagów (np. kozioroga dębosza, pachnicę dębową) wycinkę drzew należy prowadzić pod nadzorem biologa i zgodnie z jego zaleceniami;
  - e) w miarę możliwości nie wycinać starszych, okazałych drzew;
  - f) nieprzeznaczone do wycinki drzewa i krzewy skutecznie zabezpieczyć przed ewentualnymi uszkodzeniami mechanicznymi, jak i przysypaniem pni przemieszczaną glebą;
  - g) w celu niedopuszczania do przesuszenia ich bryły korzeniowej, wykopy w pobliżu drzew i krzewów, zasypywać w jak najkrótszym czasie;
  - h) ziołorośla nadrzeczne sklasyfikowane jako siedlisko przyrodnicze Natura 2000 o kodzie 6430, zlokalizowane wzdłuż cieku Łęczka, a przeznaczone do zachowania (poza pasem technologicznym) zachować w nienaruszonym stanie, na etapie budowy oznakować najbardziej narażony jego odcinek taśmą budowlaną oraz tabliczką *Zakaz wstępu*,
8. Zlokalizowany poza obszarami Natura 2000, na działce nr ewid. 794/3 obręb Słońsk, przeznaczony do zachowania fragment siedliska przyrodniczego 6120 – Ciepłolubne śródładowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*), graniczący z przeznaczonym do zniszczenia fragmencie, oznakować taśmą budowlaną i zachować w stanie nienaruszonym.

9. Wierzchnią warstwę gleby, przeznaczonego do zniszczenia fragmentu siedliska przyrodniczego 6120 – Ciepłolubne śródładowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*), zlokalizowany poza obszarami Natura 2000, na działkach nr ewid.: 794/3 i 787 obręb Słońsk, przechować, a następnie użyć do rekultywacji tego samego terenu budowy.
10. Prace budowlane, w tym prace wiertnicze, prowadzić w terminie od 16 października do końca lutego poza sezonem lęgowym ornitofauny i rozrodczym teriofauny.
11. W celu minimalizacji oddziaływania inwestycji na chronione gatunki małych zwierząt, w tym herpetofauny należy:
  - a) w trakcie prac, prowadzonych od 1 marca do 15 października, zabezpieczyć krawędzie wykopów, np. w formie płotków lub wału ziemnego o wysokości powyżej 30 cm lub szczelnie przykryć, celem zminimalizowania liczby przypadkowych wpadnięć i uwięzienia osobników chronionych gatunków ssaków, płazów i gadów;
  - b) w terminie od 1 marca do 15 października otwarte wykopy, każdorazowo przed przystąpieniem do robót, lecz nie rzadziej niż co 3 dni, sprawdzać pod kątem obecności w nich małych zwierząt, a w przypadkach stwierdzenia w nich zwierząt (osobniki dorosłe, osobniki w różnych fazach rozwojowych) bezpiecznie przenosić poza plac budowy;
  - c) przed zasypaniem wykopów sprawdzić ich dno i ściany pod kątem obecności zwierząt, a w przypadku ich obecności przenosić je w miejsca zgodne z ich siedliskiem.
12. W celu ochrony przedmiotów ochrony rezerwatu przyrody i występowania chronionych gatunków, w szczególności dla których wyznaczono strefy ochronne, należy wszelkie prace związane z budową rurociągu:
  - a) przebiegającego wzdłuż północnej i zachodniej granicy działki o numerze ewidencyjnym 6014/2 obręb Słońsk, stanowiącej brzeg kompleksu leśnego, wykonać tak, aby nie przekraczać granic: strefy ochronnej kani rudej *Milvus milvus* i rezerwatu przyrody „Dolina Postomii”, a na czas wykonywanych prac budowlanych, pas technologiczny od strony lasu, oznakować taśmą budowlaną i tabliczkami *Zakaz wstępu*, rozmieszczonymi co 100 metrów alternatywnie wyłącznie tabliczkami *Zakaz wstępu* rozmieszczonymi na całej jego długości w odległościach co 20-30 metrów;
  - b) prowadzić tak, aby nie zajmować i nie niszczyć miejsc występowania chronionych gatunków roślin, rosnących poza pasem technologicznym budowy i przeznaczonych do zachowania; obszar ich występowania, w miejscach narażonych, zaznaczyć taśmami budowlanymi i tabliczką *Zakaz wstępu/Zakaz wjazdu*, w celu ochrony przed wydeptywaniem i niszczeniem, m.in. przez budowlany sprzęt transportowy;
  - c) oznakować stanowiska występowania osobników roślin chronionych, przeznaczonych do replantacji, w inne zastępcze miejsca siedliskowo zgodne.
13. Prace związane z replantacją osobników chronionych gatunków roślin (wykopywanie roślin, przechowywanie, posadzenie roślin w te same lub jak najbliższe miejsca, monitoring udatności działania oraz osiągnięcia zamierzonego celu ekologicznego) przeprowadzić przed przystąpieniem do jakichkolwiek prac ziemnych, pod nadzorem biologa, zgodnie z wymogami zawartymi w, koniecznej/koniecznych do uzyskania, decyzjach RDOŚ/GDOŚ, zezwalających na odstępstwa od zakazów w stosunku do ochrony gatunkowej.
14. Replantacjami objąć osobniki chronionych gatunków roślin, bezpośrednio kolidujące z inwestycją, takie jak: ostnica włosowata *Stipa capillata*, pływacz zwyczajny *Utricularia vulgaris*, kocanki piaskowe *Helichrysum arenarium*, turzyca piaskowa *Carex arenaria*, bluszcz pospolity *Hedera helix*, grąźel żółty *Nuphar luea*, kalina koralowa *Viburnum opulus*.

15. Prace prowadzić wyłącznie w porze dziennej, tak aby stworzyć możliwość swobodnego przemieszczania się zwierząt o zmierzchu, nocą i o świcie.
16. Miejsca parkingowe bazy transportowej i składowania materiałów zorganizować w pierwszej kolejności poza wielkopowierzchniowymi formami ochrony przyrody, wykorzystując istniejące powierzchnie utwardzone, alternatywnie w odległości większej niż 100 m od oczek i cieków wodnych oraz w odległości nie mniejszej niż 50 m od stanowisk chronionych gatunków roślin i cennych siedlisk przyrodniczych, w sposób zapewniający oszczędne korzystanie z terenu i minimalne przekształcenie jego powierzchni, w pierwszej kolejności, a po zakończeniu prac budowlanych teren uporządkować i zrekultywować.
17. Ograniczyć rozprzestrzenianie się wzdłuż rurociągu i stref przyodwiertowych obcych ekologicznie i geograficznie gatunków roślin synantropijnych obsiewając odsłonięte powierzchnie gleby nasionami rodzimych gatunków roślinności zielnej.

III. W dokumentacji wymaganej do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę należy uwzględnić następujące wymagania dotyczące ochrony środowiska:

1. Urządzenia technologiczne i techniczne służące do wydobycia i separacji wydobytego płynu złożowego oraz odseparowania ropy naftowej zaprojektować jako układ technologiczny spełniający wymogi pełnej hermetyczności.
2. Realizację prac wiertniczych prowadzić z wykorzystaniem kotłowni technologicznej zasilanej olejem opałowym o minimalnej wysokości emitora 7 m oraz dwóch agregatów prądotwórczych, każdy o mocy 750 kW zasilanych olejem opałowym, o minimalnej wysokości emitora 4 m.
3. Do spalania gazu zrzutowego na terenie OG Kamień Mały zastosować pochodnię o wysokości minimum 10 m.
4. Do spalania gazu zrzutowego na terenie OG Górzycza zastosować pochodnię o wysokości minimum 10 m.
5. Na terenie OG Kamień Mały zastosować dwa liniowe podgrzewacze płynów złożowych o minimalnej wysokości emitatorów 4 m.
6. Na terenie OG Górzycza zastosować cztery liniowe podgrzewacze płynów złożowych o minimalnej wysokości emitatorów 4 m oraz jeden reboiler o minimalnej wysokości emitatora 4 m.
7. Agregaty prądotwórcze, kompresory oraz pompy płuczkowe należy umieścić w kontenerach o współczynniku izolacyjności dźwiękowej ścian na poziomie co najmniej 20 dB.
8. Wokół terenu wiertni należy wybudować tymczasowy wał zabezpieczający o wysokości co najmniej 3 m.
9. Należy uszczelnić geomembraną oaz zadasyć stanowiska załadunku autocystern oraz stanowiska nalewaka w OG Górzycza, a także wyposażyć system odbioru wód opadowych w separator koalescencyjny.
10. Materiały konstrukcyjne poszczególnych elementów instalacji powinny uwzględniać korozyjną naturę płynów złożowych oraz wysokie temperatury.
11. Wszystkie elementy instalacji, gdzie mogą nastąpić zmiany parametrów roboczych, należy wyposażyć w urządzenia kontrolno-pomiarowe.
12. Na rurociągach technologicznych z płynem złożowym zainstalować odpowiednią aparaturę odcinającą zapewniającą wyłączenie rurociągów z ruchu.
13. Rurociąg należy wykonać z rur preizolowanych (izolacja cieplna) i zabezpieczonych przed korozją zewnętrzną przez jednoczesne zastosowanie powłok ochronnych i ochrony elektrochemicznej.
14. Należy wyposażyć OG Kamień Mały w instalację awaryjnego zrzutu płynu złożowego

wyposażoną w separator oddzielający frakcje ciekłe oraz pochodnię dopalającą gazu zrzutowego.

15. Należy wyposażyć budynki kontenerowe w OG Kamień Mały w instalację systemu monitoringu zawartości H₂S, stężenia gazów wybuchowych oraz system, detekcji ognia.
16. Należy zastosować tace ociekowe, geomembrany lub zbiorniki dwupłaszczyznowe w celu zabezpieczenia przed ewentualnymi wyciekami.
17. W strefach zagrożenia wybuchem należy zastosować wyłącznie kable dopuszczone przez producentów do układania w strefach zagrożenia wybuchem w zakładach wydobywających ropę naftową i gaz ziemny z uwzględnieniem kategorii stref.

IV. Na etapie realizacji prac budowlanych prowadzić nadzór przyrodniczy w następujący sposób:

1. Realizację inwestycji, w tym wszelkich działań ochronnych, minimalizujących, łagodzących prowadzić z udziałem nadzoru przyrodniczego, tj. specjalistów w dziedzinie biologii i ochrony przyrody.
2. Specjaliści nadzoru przyrodniczego muszą mieć udokumentowane doświadczenie w zakresie prowadzenia działań aktywnej ochrony przyrody oraz posiadać wyższe wykształcenie przyrodnicze, obejmujące, m.in. znajomość problematyki i rozpoznawania chronionych gatunków, sposobów ich ochrony oraz metodyk ich inwentaryzacji.
3. Nadzór przyrodniczy, realizowany przez ww. specjalistów, powinien obejmować w szczególności:
  - a) oznakowanie w terenie osobników roślin chronionych, przeznaczonych do replantacji, w uzasadnionych przypadkach przeprowadzenie ich replantacji na te same miejsca po zakończeniu prac budowlanych i rekultywacji;
  - b) stan zachowania, przeznaczonych do pozostawienia fragmentów cennych siedlisk chronionych gatunków roślin;
  - c) zabezpieczenia i kontroli przestrzegania warunków dotyczących ochrony i zachowania fragmentu siedliska przyrodniczego, stanowiącego siedlisko chronionych gatunków flory, zlokalizowanego na działce 794/3 obręb Słońsk;
  - d) w okresie wzmożonej aktywności płazów i gadów, zwłaszcza w okresie wiosennym i jesiennym, należy prowadzić nadzór przyrodniczy na placu budowy pod kątem obecności małych zwierząt, w tym herpetofauny i w miarę potrzeby bezpiecznie przenosić w miejsca zgodne siedliskowo;
  - e) nadzór nad wycinką drzew oraz formułowanie zaleceń, wynikających z konieczności podejmowania na bieżąco, działań ochronnych wobec gatunków chronionych, w tym saproksylofagów i ornitofauny;
  - f) szkolenie pracowników nadzorujących budowę, w zakresie postępowania z dzikimi zwierzętami znalezionymi na placu budowy;
  - g) przestrzeganie terminów ochronnych dla zwierząt;
  - h) kontrolę placu budowy, w tym również prowadzoną bezpośrednio przed rozpoczęciem wszelkich początkowych prac, bezpośrednio ingerujących w środowisko przyrodnicze oraz bieżące podejmowanie adekwatnych działań ochronnych;
  - i) prowadzenie dokumentacji istotnych zdarzeń, realizowanych w ramach prowadzonego nadzoru przyrodniczego;
  - j) wskazania do podjęcia wszelkich bieżących działań ochronnych oraz sporządzanie stosownych sprawozdań;
  - k) sprawdzenie prawidłowości realizacji zaplanowanych działań łagodzących/minimalizujących oddziaływanie inwestycji na środowisko przyrodnicze, w tym kontroli zastosowanych zabezpieczeń (oznakowanie taśmą i tabliczkami *Zakaz wstępu*)

oraz terenu budowy pod kątem występowania chronionych zwierząt w przypadku prowadzenia prac w terminie od 15 sierpnia do 15 października;

- l) w razie konieczności przeprowadzanie bezpiecznej ewakuacji zwierząt;
  - m) bieżącą specjalistyczną pomoc merytoryczną;
  - n) opracowywanie okresowych raportów obejmujących wykonanie ww. zadań.
4. Wyniki i wnioski, zawierające wszystkie istotne zdarzenia z zakresu ochrony elementów przyrodniczych, zaistniałe podczas prowadzenia nadzoru przyrodniczego należy przedłożyć Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w terminie do dwóch miesięcy od zakończenia prac związanych z nadzorem przyrodniczym.

V. Przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia nie jest wymagane przeprowadzenie:

- oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę;
- postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

UZASADNIENIE

Dnia 6 lipca 2012 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim wpłynęło pismo Wójta Gminy Słońsk z dnia 4 lipca 2012 r., znak: Oś.6220.2.3.2012 dotyczące uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na zagospodarowaniu złoża „Kamień Mały” i wydobywaniu z niego ropy naftowej i towarzyszącego gazu ziemnego. Złoże ropy naftowej i towarzyszącego gazu ziemnego „Kamień Mały” położone jest na terenie województwa lubuskiego w powiecie sulęcińskim na terenie gminy Słońsk w obrębach: Słońsk, Czaplin, Jamno, Lemierzyce, oraz w powiecie gorzowskim na terenie gminy Witnica w obrębie Kamień Mały. Długość rurociągu na terenie gminy Słońsk wyniesie ok. 7,5 km, a gminy Górzycyca ok. 9,5 km.

Do pisma dołączono:

- kopię wniosku inwestora o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla omawianego przedsięwzięcia z dnia 20 czerwca 2012 r., znak: GWS.2841.25(31).12;
- „Raport o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na zagospodarowaniu złoża „Kamień Mały” i wydobywaniu z niego ropy naftowej i towarzyszącego gazu ziemnego”, sporządzony w maju 2012 r. w Krakowie w Instytucie Nafty i Gazu przez Zespół Autorski w składzie: mgr inż. Joanna Zaleska-Bartosz, mgr inż. Grzegorz Kołodziejak, mgr inż. Joanna Niemczewska,
- pełnomocnictwo do występowania w imieniu inwestora,
- informację od Starosty Sulęcińskiego i Starosty Gorzowskiego o braku terenów zamkniętych na obszarze realizacji inwestycji;
- mapę sytuacyjno-wysokościową sporządzoną w skali umożliwiającej szczegółowe przedstawienie przebiegu granic terenu, którego dotyczy wnioski, oraz obejmującą obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie.

Przedmiotem projektowanego przedsięwzięcia jest zagospodarowanie i eksploatacja złoża ropy naftowej i towarzyszącego gazu ziemnego „Kamień Mały” udokumentowanego dwoma odwiertami Kamień Mały-1k i Kamień Mały-2. Planuje się realizację zadania w dwóch etapach. W pierwszym etapie zagospodarowane zostaną istniejące obecnie odwierty, tj. odwiert Kamień Mały-1k oraz planowany do rekonstrukcji odwiert Kamień Mały-2. W drugim etapie, planuje się odwiercenie dodatkowych dwóch odwiertów: Kamień Mały-11k i Kamień Mały-12k usytuowanych w bezpośrednim sąsiedztwie odwiertu Kamień Mały-1k.

Kopalina wydobyta z zagospodarowanych odwiertów (w etapie I i etapie II) przesyłana będzie do projektowanego Ośrodka Grupowego Kamień Mały, który usytuowany będzie w pobliżu odwiertu KM-2k, a następnie kierowana do istniejącego Ośrodka Grupowego Górzycy znajdującego się na położonym w odległości około 12. km na południowy-zachód złożu Górzycy.

Ocenie oddziaływania na środowisko poddana została faza realizacji obiektów, a także eksploatacji złoża, tj. operacje technologiczne prowadzone w trakcie wydobywania ropy naftowej wraz z towarzyszącym gazem ziemnym.

Głównymi operacjami technologicznymi prowadzonymi na złożu będą:

- w strefach przyodwiertowych – wydobywanie ropy naftowej wraz z towarzyszącym gazem ziemnym (docelowo czterema odwiertami) oraz przesył rurociągami wydobytych płynów złożowych z odwiertów do Ośrodka Grupowego Kamień Mały,
- w Ośrodku Grupowym Kamień Mały – odbiór i opomiarowanie wydobytych płynów złożowych, operacje związane z dozowaniem środków chemicznych stanowiących zabezpieczenie instalacji przed niepożądanymi zjawiskami, kontrola wymaganych parametrów wydobywania (ciśnienia, temperatury, przepływu), utrzymanie drożności rurociągu relacji Ośrodek Grupowy Kamień Mały – Ośrodek Grupowy Górzycy (nadanie tłoka czyszczącego) oraz przesłanie płynu złożowego zbiorczym rurociągiem do Ośrodka Grupowego Górzycy,
- w Ośrodku Grupowym Górzycy – odbiór płynu złożowego z rurociągu przesyłowego relacji Ośrodek Grupowy Kamień Mały – Ośrodek Grupowy Górzycy i jego separacja, przesłanie odseparowanego gazu ziemnego na KRNiGZ Zielin, stabilizacja i magazynowanie ropy naftowej, odgazowanie i magazynowanie wody złożowej oraz odbiór tłoka czyszczącego rurociąg relacji Ośrodek Grupowy Kamień Mały – Ośrodek Grupowy Górzycy.

Oceną oddziaływań objęte zostały elementy środowiska oraz obiekty występujące w granicach złoża oraz w jego sąsiedztwie, które mogą być potencjalnie narażone na negatywne oddziaływania w związku z prowadzoną otworową eksploatacją węglowodorów.

Maksymalne roczne wydobycie ropy naftowej i gazu ziemnego prognozowane jest w 2019 r. i wyniesie ma wówczas z wszystkich czterech odwiertów łącznie 29,57 tys. ton ropy naftowej i 5,558 mln m³ gazu ziemnego. Wykonane obliczenia wskazują na możliwość uzyskania z każdego z trzech nowych odwiertów (KM-2k, KM-11k i KM-12k) wydajności na poziomie 25 ton/dobę/odwiert. Sumaryczne wydobycie ropy naftowej na poziomie około 100 t/dobę (tj. mniej niż 500 t na dobę) oraz towarzyszącego gazu ziemnego na poziomie około 800 m³/h (tj. mniej niż 500000 m³) kwalifikuje to przedsięwzięcie do kategorii przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Instalacja OG Kamień Mały do przerobu kopaliny w ilości ok. 36962 m³ ropy naftowej (ok. 29,57 tys. ton ropy) i 5,558 mln m³ gazu ziemnego w ciągu roku, a więc ilości większej niż 100 000 m³ na rok kwalifikuje to przedsięwzięcie do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Prognozowane maksymalne roczne wydobycie ropy naftowej szacowane jest na 27450 ton (lata 2015-2016), tj. 80 ton ropy na dobę, a towarzyszącego gazu ziemnego na 6,735 mln m³ (w 2019 r.), tj. 18452 m³ na dobę. W instalacji technologicznej zaplanowano przeróbkę kopaliny w ilości przekraczającej 100000 m³.

Złoże ropy naftowej i towarzyszącego jej gazu ziemnego „Kamień Mały” zajmuje powierzchnię około 8,85 km² (ok. 885 ha). Powierzchnia projektowanego obszaru i terenu górniczego złoża „Kamień Mały” wyznaczonego wzdłuż konturu złoża wynosi około 9,60 km². Większość złoża znajduje się na terenie powiatu sulęcińskiego, w gminie Słońsk, na lewym brzegu rzeki Warty. Północny niewielki fragment złoża sięga terenów na prawym brzegu Warty, które należą do powiatu gorzowskiego, gminy Witnica. Obszar złoża to przede wszystkim grunty rolne, pola i łąki, natomiast tereny zalesione na danym terenie przewidzianym pod inwestycję nie występują. Instalacje technologiczne zlokalizowane będą częściowo w powiecie sulęcińskim, gmina Słońsk (OG Kamień Mały, wodociąg, kabel elektroenergetyczny, część gazociągu z infrastrukturą towarzyszącą) oraz częściowo w powiecie ślubickim, gmina Górzycza (pozostała część gazociągu z infrastrukturą, OG Górzycza).

Ośrodek Grupowy Kamień Mały zlokalizowany będzie w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego odwiertu KM-2. Odwiert KM-1k oraz planowane do odwiercenia w bezpośrednim jego sąsiedztwie odwierty KM-11k i KM-12k zlokalizowane będą w odległości około 600 m od planowanego Ośrodka Grupowego. Całość wraz z częścią gazociągów, wodociągu i kabla elektroenergetycznego znajdować się będzie na obszarze ochrony przeciwpowodziowej (obszar chroniony przed zalaniem).

Planowane przedsięwzięcie, zgodnie z §2 ust. 1 pkt 26 oraz §3 ust. 1 pkt 41a i §3 ust. 1 pkt 32 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r. Nr 213 poz. 1397), jest przedsięwzięciem mogącym zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zatem stanowi planowane przedsięwzięcie określone art. 59 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm., zwanej dalej ustawą o *oos*).

Realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia zostanie poprzedzona uzyskaniem decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, koncesji na wydobywanie ropy naftowej i towarzyszącego gazu ziemnego oraz decyzji o pozwoleniu na budowę instalacji górniczych.

Organem właściwym do wydania stosownej decyzji administracyjnej jest Wójt Gminy Słońsk. Organem właściwym do dokonania uzgodnień warunków realizacji powyższej inwestycji jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp.

Organ uzgadniający wezwał Wnioskodawcę pismem z dnia 20 lipca 2012 r., znak: WOOŚ-II.4242.57.2012.NC do uzupełnienia informacji zawartych w raporcie.

Inwestor w piśmie z dnia 24 lipca 2012 r., znak: GWS.2841.25(42).12 (wpłynęło do tegoż organu 27 lipca 2012 r.) zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. o zawieszenie postępowania w przedmiotowej sprawie w związku z koniecznością wykonania inwentaryzacji przyrodniczej terenu przeznaczonego pod planowaną inwestycję. W dniu 1 października 2012 r. do tegoż organu wpłynęło pismo Inwestora z dnia 24 września 2012 r. z załączoną „Inwentaryzacją przyrodniczą w zakresie flory, siedlisk i fauny dla inwestycji polegającej na zagospodarowaniu złoża „Kamień Mały” wraz z oceną oddziaływania na obszary Natura 2000” stanowiącą uzupełnienie przedłożonego raportu.

Przedłożony do uzgodnienia raport wraz z późniejszymi uzupełnieniami spełniają wymagania formalne wynikające z art. 66 ustawy o *oos*. W raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i uzupełnieniach do raportu przeprowadzono analizy,

określono oddziaływanie i potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją i eksploatacją przedsięwzięcia

Na podstawie całego zgromadzonego materiału dowodowego ustalono co następuje:

W przedłożonej dokumentacji poddano analizie 3 warianty realizacji przedsięwzięcia, a mianowicie wariant polegający na niepodejmowaniu przedsięwzięcia, wariant proponowany przez inwestora przed sporządzeniem inwentaryzacji przyrodniczej omawianego terenu, (wariant I – polegający na przejściu rurociągu przez siedliska przyrodnicze w obszarze Natura 2000 Ujście Warty i w Parku Krajobrazowym Ujście Warty) oraz wariant przyjęty przez inwestora po sporządzeniu inwentaryzacji przyrodniczej terenu objętego wnioskiem (wariant Ia polegający na zmianie trasy przebiegu rurociągu omijając siedliska przyrodnicza w obszarze Natura 2000 Ujście Warty i w Parku Krajobrazowym Ujście Warty południową stroną). W dokumentacji udowodniono, że wariantem najkorzystniejszym dla środowiska jest wariant zaproponowany przez inwestora, z uwzględnieniem zmiany trasy przebiegu rurociągu.

Planowana inwestycja przylega bądź przecina następujące formy ochrony przyrody: obszar o znaczeniu dla Wspólnoty i OSO Ptaków Natura 2000: Ujście Warty PLC080001 oraz obszar chronionego krajobrazu: „11A-Ośniańska Rynna z Jeziorem Radachowskim”, rezerwat przyrody „Dolina Postonii”, strefę ochronną kani rudej *Milvus milvus*, Park Krajobrazowy Ujście Warty, Park Narodowy Ujście Warty i jego otulinę, jak również przecina siedliska, w tym ważne korytarze ekologiczne migracji chronionych gatunków zwierząt, odgrywające istotną rolę w utrzymaniu spójności sieci Natura 2000 oraz swobodnym przepływie genów, jak również korytarze uzupełniające, dzięki którym realizuje się cała funkcjonalna sieć skomplikowanych powiązań ekologicznych, gwarantująca trwałość i odpowiednią liczebność populacji zwierząt.

Przeprowadzona, na podstawie przedłożonej dokumentacji rozpatrywanej inwestycji, w tym raportu o oddziaływaniu na środowisko i jego istotnego w sprawie uzupełnienia, analiza „ocenowa” wykazała, iż ze względu na zakres robót oraz projektowane zabezpieczenia środowiska przyrodniczego, nie wystąpi znacząco negatywne oddziaływanie elementów projektowanego rurociągu na chronione elementy przyrodnicze, w tym na przedmioty i cele ochrony ww. obszaru Natura 2000, jakimi są: gatunki, ich siedliska i siedliska przyrodnicze, zachowanie wewnętrznej integralności obszaru Natura 2000, jak również spójności całej ekologicznej sieci Natura 2000.

W związku z powyższym ustalono warunki realizacji przedsięwzięcia, w aspekcie ochrony, utrzymania i odtwarzania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony ww. obszaru Natura 2000 oraz pozostałych form ochrony przyrody, w tym ochrony gatunkowej, na które inwestycja może oddziaływać.

Warunki określone w pkt II i pkt IV mają na celu wykluczenie lub zminimalizowanie oddziaływania na miejsca cenne przyrodniczo, szczególnie formy ochrony przyrody, płaty cennych siedlisk botanicznych i siedlisk chronionej fauny, w tym saproksylofagów, przestrzeni otwartych i okolic cieków.

Warunki zawarte w pkt II.11 oraz pkt IV mają na celu zabezpieczanie chronionych gatunków zwierząt przed nieumyślnym zabiciem bądź uwięzieniem w wykopach.

W celu zapewnienia drożności ekologicznej, w obrębie szerokiego korytarza wędrówkowego fauny naziemnej (ochrony gatunkowej, przemieszczających się zwierząt), w tym gatunków „naturowych”, ustalono warunki zawarte w pkt II.11, pkt II.15, pkt IV.

W celu minimalizacji negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na chronione gatunki zwierząt, w tym objęte ochrona strefową nałożono warunki zawarte w pkt II.7, pkt II.10-12, pkt II.15, pkt IV.

W celu ochrony chronionych gatunków saproksylofagów: 1084 – pachnicy dębowej *Osmoderma eremita*, 1088 – kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo*, stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ujście Warty PLC080001 nałożono warunek zawarty w pkt II.7.

W celu minimalizacji negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na gatunki zwierząt, szczególnie ptaki, będące przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ujście Warty PLC080001, w czasie trwania ich okresu rozrodczego, określono w decyzji termin wykonania prac budowlanych oraz termin i sposób prowadzenia wycinki drzew, krzewów i pozostałej roślinności.

Warunek zawarty w pkt II.9, pkt II.12-14, pkt II.16, pkt IV nałożono w celu ochrony gatunków chronionych roślin i ich siedlisk.

W celu zabezpieczenia rodzimej flory przed oddziaływaniem ze strony obcych gatunków oraz w myśl art. 120 ustawy o ochronie przyrody, nałożono warunki zawarte w pkt II.9 oraz pkt II.17.

Warunek zawarty w pkt I, pkt II.12, pkt II.16, pkt IV nałożono z uwagi na ochronę gatunków, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ujście Warty PLC080001, Parku Narodowego Ujście Warty, Parku Krajobrazowego Ujście Warty, obszaru chronionego krajobrazu „11A- Ośniańska Rynna z Jeziorem Radachowskim”, ochrony strefowej kani rudej *Milvus milvus*, jak i ochrony strefowej bociana czarnego *Ciconia nigra* oraz ochrony gatunkowej pozostałych zwierząt.

Warunek ujęty w pkt II.12. nałożono z uwagi na ochronę rezerwatu przyrody „Dolina Postomii” oraz stref ochronnych kani rudej *Milvus milvus* przed przypadkowymi wejściami na ich teren.

W celu ochrony priorytetowych siedlisk przyrodniczych, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ujście Warty PLC080001 nałożono warunek zawarty w pkt I.

Warunki zawarte w pkt IV nałożono z uwagi na zapewnienie efektywnego osiągania zaplanowanych działań ochronnych, minimalizujących i łagodzących, przy udziale nadzoru przyrodniczego, tj. specjalistów w dziedzinie biologii, który powinien obejmować w szczególności: szkolenie dla pracowników nadzorujących budowę, kontrolę placów budowy, zwłaszcza prowadzoną bezpośrednio przed rozpoczęciem początkowych prac ingerujących bezpośrednio w środowisko przyrodnicze; wskazania do podjęcia wszelkich działań ochronnych, sprawdzenie prawidłowości realizacji planowanych zadań łagodzących/minimalizujących oddziaływanie inwestycji na środowisko przyrodnicze oraz specjalistyczną pomoc merytoryczną.

W przypadku niszczenia okazów i siedlisk chronionych gatunków roślin i zwierząt, w tym prowadzenia prac replantacji okazów chronionych roślin oraz wykonywania prac w granicach Parku Narodowego należy uzyskać od właściwych organów ochrony środowiska stosowne decyzje zezwalające na odstępstwa od zakazów obowiązujące wobec form ochrony przyrody.

Przed przystąpieniem do prac budowlanych, prowadzonych w terminie od 1 marca do 15 października, w związku z ewentualnym przenoszeniem małych zwierząt uwięzionych w wykopach, należy uzyskać od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie

Wielkopolskim decyzję zezwalającą na odstępstwo od zakazów obowiązujących w stosunku do ochrony gatunkowej.

W celu wyeliminowania albo znacznego ograniczenia niekorzystnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w trakcie jego realizacji i eksploatacji niezbędne jest prowadzenie właściwej gospodarki odpadami oraz ściekami bytowymi. Organizacja prac budowlanych, placu budowy i jego zaplecza powinna być przeprowadzona w sposób niezagrażający środowisku. Niezbędne jest również zrehabilitowanie terenu przekształconego w wyniku prowadzonych prac budowlanych. W trakcie eksploatacji przedsięwzięcia należy prowadzić gospodarkę wodami opadowymi, zgodnie ze sposobem wskazanym w pkt II.6 oraz III.9 niniejszego postanowienia.

W celu zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku wprowadzono do niniejszego postanowienia warunek określony w pkt III.7-8.

Mając na uwadze oszacowane w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko emisje zanieczyszczeń do powietrza, w pkt III.3-4 postanowienia określono wymóg budowy pochodni do spalania zrzutów gazu z zaworów bezpieczeństwa, z zaworów na kompresorach i zrzutów występujących w czasie awaryjnego wyłączenia poszczególnych instalacji technologicznych. Ponadto w pkt III.2-6 wskazano minimalną wysokość emitorów, ponieważ dla takich założeń projektowych wykonywane były obliczenia rozprzestrzeniania zanieczyszczeń w powietrzu.

W celu wyeliminowania sytuacji awaryjnych w niniejszym postanowieniu wskazano konieczność zastosowania szeregu rozwiązań technicznych i technologicznych (pkt III.1 oraz III.10-17).

Na podstawie zapisów raportu o oddziaływaniu na środowisko oraz jego uzupełnienia ustalono, że przedmiotowe przedsięwzięcie, w warunkach normalnych i przy zastosowaniu rozwiązań chroniących środowisko, nie spowoduje: zanieczyszczenia gleby, wód gruntowych i powierzchniowych, przekroczenia dopuszczalnych wartości stężeń gazów i pyłów w powietrzu, przekroczenia poziomów dopuszczalnych hałasu na terenach objętych ochroną akustyczną, oddziaływania transgranicznego na środowisko.

Projektowana inwestycja polegająca na wydobywaniu ropy naftowej i gazu towarzyszącego ze złoża Kamień Mały, ze względu na ilość magazynowanych i znajdujących się w instalacji substancji niebezpiecznych, nie jest zaliczana do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu art. 248 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.). Przedsięwzięcie nie jest również wymienione wśród przedsięwzięć określonych w art. 135 ust. 1 ww. ustawy Prawo ochrony środowiska, dla których mogą być tworzone obszary ograniczonego użytkowania.

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla projektowanego przedsięwzięcia niezbędna jest do uzyskania m.in. decyzji o pozwoleniu na budowę, w związku z powyższym w niniejszym uzgodnieniu w pkt V przedstawiono stanowisko, o którym mowa w art. 77 ust. 4 pkt 2 ustawy o ooś, w sprawie braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 w/cyt. ustawy, ponieważ posiadane na obecnym etapie dane na temat zakresu przedsięwzięcia są wystarczające do oceny jego oddziaływania na środowisko.

Ponadto przeprowadzona w przedłożonym raporcie ocena oddziaływania na środowisko wskazuje, iż planowana do realizacji inwestycja nie będzie także źródłem znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko pochodzącego z Rzeczypospolitej Polskiej.

Biorąc pod uwagę:

- lokalizację analizowanej inwestycji,
- aktualny stan środowiska na terenie gminy Słońsk i Górzycza,
- rodzaje i wielkość emisji generowanych w związku z eksploatacją planowanego przedsięwzięcia,

nie przewiduje się wystąpienia efektu kumulacji oddziaływań na środowisko wynikającego z nakładania i sumowania się wielkości emisji zanieczyszczeń do środowiska powodowanych przez istniejące przedsięwzięcia oraz inwestycje projektowane.

Przy zastosowaniu planowanych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, omówionych w przedłożonym raporcie i jego uzupełnieniu oraz przy spełnieniu warunków określonych w niniejszym postanowieniu, nie wystąpi negatywne oddziaływanie na środowisko.

Informacja o złożonym raporcie o oddziaływaniu na środowisko zamieszczona została pod nr 692/2012 oraz pod nr 1057/2012 (uzupełnienia do raportu) w publicznie dostępnym wykazie danych prowadzonym na podstawie art. 22 ustawy o ooś.

W toku prowadzonego postępowania administracyjnego, strony nie wniosły wniosków i uwag.

W związku z powyższym oraz w oparciu o cytowane na wstępie przepisy postanowiono jak w sentencji.

POUCZENIE

W świetle art. 77 ust. 7 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Górzowie Wielkopolskim

Jan Rydzanicz

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Słońsk

ul. Sikorskiego 15, 66-436 Słońsk

2. a/a

Do wiadomości:

PGNiG SA Oddział w Zielonej Górze
ul. Św. Kingi 6, 65-215 Zielona Góra